

Ärende: VN/10343/2024

Begäran om utlåtande om utkastet till regeringens proposition till riksdagen med förslag till skärgårdslagen

Lausunnonantajan lausunto

Sammanfattning av era kommentarer för att utarbeta ett sammandrag av utlåtandena

Raseborgs stadsstyrelse anser att det är viktigt att stärka ställningen för skärgårdsinvånarna, säsongboende och skärgårdens kulturarv och understöder målen i den nya skärgårdslagen. Vi vill dock fästa lagstiftarens uppmärksamhet på vissa av de föreslagna författningarna och på de motiveringar som nämns i förarbetena till lagen.

Raseborg anser i princip att det är bra att tjänsterna för de stadigvarande invånarna i skärgården och den grundlagsenliga rätten att välja bostadsort tryggas genom lag. I förarbetena till lagen nämns det också flera gånger att skärgårdslagen inte medför några nya skyldigheter för kommunerna och välfärdsområdena, utan att kommunernas och välfärdsområdenas skyldighet att ordna tjänster fastställs genom speciallagstiftningen. Tyvärr har en sådan skrivning som nämns i förarbetena till lagen ofta förlorat sin betydelse sedan lagen trätt i kraft och kommunerna har fått nya skyldigheter utan finansiering för dem. Raseborgs stad hoppas på det och litar dessutom på att den nya lagen den här gången inte kommer att medföra några ytterligare skyldigheter för staden, för vilka det inte anvisas något anslag. Ifall nya skyldigheter anvisas, finns det skäl att anvisa ett anslag för dem. Kommunernas ekonomi klarar inte av ytterligare reglering i det nuvarande ekonomiska läget.

I den nya lagen lyfter man fram betydelsen och det ökade antalet säsongboende. Enligt förarbetena finns det 2,4-2,9 miljoner säsongboende i Finland, av vilka 600 000 befinner sig i skärgården. Som stugkommun hälsar Raseborg med glädje detta erkännande av fakta, eftersom det ökade antalet fritidsbostäder och den ökade tiden som spenderas där förändrar skärgården. Detta beaktas väl i lagen bl.a. i de paragrafer som gäller förbindelsefartygstrafiken och dess avgiftsbelagda karaktär. Likaså nämns i förarbetena hur säsongvariationen i befolkningmängden påverkar servicebehoven och till exempel räddningsväsendets uppgifter och kostnader. Det är utmärkt att man lovar att detta ska beaktas också i den statliga finansieringen till välfärdsområdena i skärgården.

I den nya lagen vill man också beakta skärgårdens konsekvenser för välfärdsområdenas verksamhetsförutsättningar och särdrag. Raseborgs stad delar lagberedningens åsikt att detta är viktigt. Likaså ska de kostnader som skärgårdsförhållandena medför för välfärdsområdena de facto beaktas i välfärdsområdenas finansiering. I synnerhet staten ska behandla kommunerna jämlikt och likvärdigt och se till att de skyldigheter och kostnader som genom lagstiftning fastställts för välfärdsområdena de facto blir välfärdsområdenas ansvar och inte blir kvar till exempel på kommunernas eller den tredje sektorns axlar, i synnerhet när den tredje sektorn de facto ofta behöver kommunens ekonomiska stöd för sin verksamhet, också i frågor som hör till välfärdsområdet.

I den nya skärgårdslagen lyfter man också fram skärgårdens materiella och immateriella kulturarv. Raseborgs stad håller med lagberedningen om att skärgårdens kulturarv är värdefullt och bör bevaras. Samtidigt är det bra att nämna det nämnda målet "att skapa förutsättningar för att stärka skärgårdens livskraft och värna om kulturarvet och naturvärdena". Raseborgs stad vill därför mycket artigt påminna om att kommunens beslutanderätt i fråga om markanvändningen och planläggningen inom sitt område samt till exempel de befogenheter som den nya bygglagen ger att öka skärgårdens livskraft genom byggprojekt bör bevaras och möjliggöras. Bevarandet av kulturarvet och naturvärdena får inte åsidosätta skyddet för den privata egendomen ens i skärgården.

I lagen föreslås också en ny paragraf om skärgårdens situation och utvecklingsbild och om statsrådets skyldighet att hålla riksdagen underrättad om främjandet av politiska åtgärder som gäller skärgården. Som skärgårdskommun håller Raseborgs stad naturligtvis med om att detta är viktigt. Samtidigt vill staden påminna om att utarbetandet av utvecklings- och lägesbilder i verkställighetsskedet inte får falla utanför statsrådets ansvar. I praktiken kan "framställning av en lägesbild vid statsrådet" innebära flera, komplicerade, nya uppgifter och eventuellt krävande datainsamling och dataproduktion i kommunerna. Eftersom skärgårdslignande kommuner ofta har både ett litet befolkningsantal och en begränsad tjänstemannaorganisation i enlighet med det och å andra sidan just de skyldigheter och kostnader som följer av sin skärgårdsegendom, är det önskvärt att denna fina och demokratiska tanke på utvecklingsbilden inte innebär en ny arbetsbörda för kommunerna.

Era kommentarer om 1-2 § och motiveringen till dem

-

Era kommentarer om 3-6 § och motiveringen till dem

-

Era kommentarer om 7-8 § och motiveringen till dem

-

Era kommentarer om 9-10 § och motiveringen till dem

-

Era kommentarer om 11-12 § och motiveringen till dem

-

Era kommentarer om 13-14 § och motiveringen till dem

-

Era kommentarer om konsekvenser (kapitel 4.2 Huvudsakliga konsekvenser)

-

Era kommentarer om allmänna motiveringarna (kapitlen 1-12, bortsett från kapitlen 4.2 Huvudsakliga konsekvenser och 7 Specialmotivering)

-

Era kommentarer om utkastet till statsrådets förordning om skärgårdsdelegationen

-

Söderlund Johanna
Raseborgs stad